

Magdalena Szydłowska

ORCID: 0000-0002-6197-8876

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Marta Więckiewicz-Archacka

ORCID: 0000-0002-6873-4794

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Urszula Doliwa

ORCID: 0000-0001-6946-7555

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

10 lat Radiowego Koła Naukowego „Eter” i audycji „Mediofon”

Ten Years of the “Eter” Radio Science Club and the “Mediofon” Programme

Słowa kluczowe: „Mediofon”, Radiowe Koło Naukowe „Eter”

Keywords: “Mediofon”, “Eter” Radio Science Club

W 2024 roku w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej obchodziliśmy dwa radiowe jubileusze. W październiku 2014 roku powstało bowiem Radiowe Koło Naukowe „Eter”, którego opiekunką od początku jest dr Magdalena Szydłowska. W tym samym miesiącu wyemitowano na antenie Radia UWM FM pierwszą audycję dotyczącą dziennikarstwa i mediów „Mediofon”, prowadzoną przez prof. Urszulę Doliwę oraz dr Martę Więckiewicz-Archacką.

Inicjatorami założenia radiowego koła naukowego byli ówcześni studenci drugiego roku dziennikarstwa, silnie wspierani przez dr Magdalenę Szydłowską. Z kołem od 2014 roku związana jest także prof. Urszula Doliwa. Marcin Rudzki został wybrany pierwszym przewodniczącym, Marta Wiśniewska – wiceprzewodniczącą, funkcję sekretarzy pełniły Karolina Kobak i Marta Dymek. Koło tworzyło wówczas czternaścioro fascynatów radia¹. Członkowie koła to osoby

¹ Od momentu powstania koła jego przewodniczącymi byli: Marcin Rudzki, Marta Wiśniewska, Hubert Redmer, Agnieszka Wójcik, Piotr Kaźmierczak, Żaneta Kulawczyk, a obecnie funkcję tę pełni Alicja Orent.

zainteresowane radiem i jego wieloaspektowym funkcjonowaniem oraz promowaniem wiedzy na temat radia i sztuki dźwiękowej. Wielu z nich związanych było lub nadal jest ze studenckim Radiem UWM FM.

Pierwszym działaniem koła była organizacja debaty przed drugą turą wyborów na prezydenta Olsztyna – odbyła się ona 26 listopada 2014 roku w Auli Dietrichów na Wydziale Humanistycznym UWM. W 2014 roku dwukrotnie przeprowadzono też warsztaty radiowe, które stały się później aktywnością cykliczną. Marta Wiśniewska wzięła udział w konferencji naukowej, opublikowała także pierwszy artykuł naukowy². Do tej pory ukazało się czternaście artykułów napisanych przez studentów samodzielnie lub we współpracy z dr Magdaleną Szydłowską i prof. Urszulą Doliwą. Członkowie koła wzięli udział w siedmiu ogólnopolskich i trzech międzynarodowych konferencjach naukowych. W 2015 roku koło rozpoczęło objazdy naukowo-warsztatowe po redakcjach radiowych. Do tej pory udało się dotrzeć do: I, II, III, IV Programu Polskiego Radia, Tok FM, RMF FM i Radia Olsztyn. Członkowie koła współtworzą także liczne audycje radiowe na antenie radia UWM FM. W 2018 roku Agnieszka Wójcik i Kinga Weber za reportaż *Czym jest dla Ciebie Polska?*, przygotowany pod kierunkiem opiekunki koła, zdobyły główną nagrodę jury oraz nagrodę publiczności w konkursie na audycję radiową „Zapytaj o Polskę”, zorganizowanym w ramach II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Rozgłośni Studenckich „Radiouczę(L)ni” w Gdańsku.

W 2019 roku na antenie Radia UWM FM ukazała się także pierwsza cykliczna audycja poświęcona reportażowi radiowemu *Recepta na Reportaż*, w której prezentowane są najlepsze produkcje studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej realizowane w ramach zajęć reportaż radiowy w teorii i praktyce dr Magdaleny Szydłowskiej. Podczas pierwszej audycji zaprezentowano reportaż *Filatelista* autorstwa Wiolety Wróbel. Prezentacji nagrania towarzyszy dyskusja poświęcona problematyce omawianej przez poszczególnych autorów. Do tej pory zrealizowano trzydzieści dwie audycje³. Przez rok felietonistką audycji była

² Autorką była Marta Wiśniewska, dziś dr nauk humanistycznych. Artykuł ukazał się w wydawnictwie pokonferencyjnym *Kult(Ura) w szoku?*, UAM w Poznaniu w 2015 roku.

³ Były to następujące reportaże: *Filatelista* Wiolety Wróbel; *Sędzia* Emilii Wyszczałskiej; *Prohibicja w Olsztynie* Łukasza Grochulskiego i Radosława Łatacza; *Dźwięk o dźwiękach* autorstwa studentów V roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej UWM, przygotowany na zajęciach prof. Urszuli Doliwy; *Reportaż o szalonych rodzicach* Katarzyny Stepaniuk i Mateusza Sikorskiego; *Koronawirus* – kolaż dźwiękowy studentów IV roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej; *Minireportaż* Gabrieli Bury; *E-learning* – kolaż dźwiękowy studentów IV roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej; *Wolność słowa* – kolaż dźwiękowy studentów IV roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej; *Sen z młodości* Adama Żejmo; *Kto to wygra* Marii Deptuły; *Zmarli uczą żywych* – akt donacji mojej mamy Agnieszki Wójcik; *Czarne znaczy nie widać* Pauliny Szczepańskiej; *Osobowość typu borderline* Piotra Kaźmierczaka; *Ukraina z kukuruźnika* Julii Sobasz; *W końcu jest im szkoda* Kornela Komorowskiego; *Twarzą w twarz ze śmiercią i życiem* Marcina Nerko; *Gość we własnym domu* Marcina Jabłońskiego; *Pasje wokół nas* – audycja zaliczeniowa studentów II roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej; *Dawczyni* Agnieszki Żyto; *Pustka* Macieja Guta i Kacpra Langego; *Niespodziewanie* Natalii Muraczewskiej; *Oszczędna* Karoliny Sułowskiej; *Sierra po japońsku* Kacpra Żochowskiego; *Ostatni dzwonek* Mateusza Kolasy; *Dorastałam na boisku* Wiktorii Podlewskiej; *Herbatka z Piotunem* Justyny Góralskiej; *Listonosz z braku powołania*

dr hab. Joanna Szydłowska, prof. UWM. Opowiadała ona na antenie o reportażu prasowym poświęconym Warmii i Mazurom. Od jesieni 2023 roku audycji posłuchać można także na platformie Spotify. Tam również znaleźć można podcasty „Eteru”: cztery odcinki *Kawy z Eterem* oraz *Medycy w Eterze i Stygmatyzacja* (realizowany z kołem naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego „Logos”). „Eter” organizuje także spotkania ze znanymi radiowcami i podcasterami, m.in.: z Maciejem Okraszewskim, Michałem Poryckim, Alicją Kulik. Radiowe Koło Naukowe „Eter” ma swój profil na Facebooku i Instagramie.

Najdłużej nadawaną audycją radiową powiązaną z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej jest „Mediofon”, który transmitowany jest co miesiąc, od października do czerwca, na antenie Radia UWM FM, studenckiej rozgłośni koncesjonowanej w Olsztynie. Pomysł na audycję zrodził się z potrzeby opowiadania o tym, jak zmienia się świat mediów, informowania o ważnych wydarzeniach związanych z mediami w regionie oraz promocji dokonań studentów i pracowników Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM. W „Mediofonie” poruszane są różnorodne tematy dotyczące sytuacji współczesnych mediów, nowych technologii, a także dziennikarstwa w regionie Warmii i Mazur. Istotny element programu stanowią także treści dotyczące wydarzeń na Wydziale Humanistycznym UWM, a zwłaszcza w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Rozmowy z wykładowcami, studentami oraz informacje o ich osiągnięciach są istotną częścią programu. Relacjonowane są organizowane na Wydziale Humanistycznym konferencje naukowe, spotkania z pracodawcami czy konkursy, takie jak np. „Superhuman”, oraz działalność kół naukowych funkcjonujących przy Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Prezentowane są również materiały przygotowywane przez studentów w ramach zajęć prowadzonych przez prof. Urszulę Doliwę z publicystyki w mediach audialnych i audiowizualnych, warsztatu reportera radiowego, laboratorium radiowego czy podcastu w teorii i praktyce. Autorki audycji przywożą również nagrania z Polski i ze świata, przeprowadzają wywiady z dziennikarzami i medioznawcami.

Na przestrzeni lat w „Mediofonie” obecne były różne cykle tematyczne. Początkowo stały element programu stanowił przegląd prasy branżowej, zastąpiony po kilku latach zapowiedziami wydarzeń. Od 2021 roku emitowane są nagrania z serii Katalog Internetowych Mediów Obywatelskich Warmii i Mazur (sfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa”, nr projektu NdS/546812/2022/2022, kwota dofinansowania 296 815,00 zł, całkowita wartość projektu 296 815,00 zł). W „Mediofonie” nadawane były również krótsze, kilkuodcinkowe cykle tematyczne, poświęcone blogowaniu, bezpieczeństwu w internecie czy sztucznej inteligencji. Ważną część programu stanowi edukacja medialna. Kilka audycji powstało we współpracy z Media Diversity Institute

Filipa Tomkiela i Michała Morawskiego; *OCF* studentów V roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej; *W poszukiwaniu siebie* Amelii Zalewskiej; *Pielęgniarka środowiskowa* Anny Dębskiej i Dominiki Słomskiej; *Używki* Adriana Gawdzika i Piotra Ordońskiego; *Niewielka ostoja niewielkiego teatru* Macieja Piórka i *Wybieram miłość – to moje powołanie* Marty Kogut i Wojciecha Cyliki.

i CMFE – Community Media Forum Europe, realizującymi projekt Get the Trolls Out. Prezentowano również cykl rozmów z przedstawicielami Komitetu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Polskiej Akademii Nauk na temat edukacji medialnej.

Warto podkreślić, że choć zazwyczaj program prowadzi jego twórczynie, to czasami zapraszają do współprowadzenia studentów. W programie wystąpili m.in.: Alicja Biegalska, Arkadiusz Czarnecki, Aleksandra Kawecka, Piotr Kisiel, Karolina Plona, Natalia Wojciechowska i Agnieszka Wójcik. Część projektów realizowanych jest wspólnie z Radiowym Kołem Naukowym „Eter”. Przykładem może być wyemitowana 27 kwietnia 2017 roku specjalna audycja z okazji 15-lecia dziennikarstwa i komunikacji społecznej na UWM w Olsztynie. „Mediofon” jest dostępny nie tylko w eterze, ale także można go posłuchać na stronie internetowej Radia UWM, gdzie jest publikowany po każdej emisji.

Te i inne inicjatywy radiowe powiązane z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej sprawiają, że Olsztyn jest znaczącym ośrodkiem naukowym i dydaktycznym w zakresie radia i sztuki dźwiękowej.